

# Consultatie Kansspelen op Afstand

Antwoord Unibet Group Plc. – 21 juli 2013

**AAN:**

Ministerie van Veiligheid en Justitie  
Ter attentie van de Staatssecretaris Dhr. F. Teeven  
Postbus 20301 2500 EH Den Haag – Nederland

Ministerie van Financiën  
Ter attentie van de Staatssecretaris Dhr. F.H.H Weekers  
Postbus 20201 2500 EE Den Haag - Nederland

**VAN:**

Unibet Group Plc.  
[www.unibetgroupplc.com](http://www.unibetgroupplc.com)  
Mr Henrik Tjärnström, Chief Executive Officer  
Fawwara Bldgs, Msida Road, Gzira GZR1402 - Malta



*By players, for players*

[www.unibetgroupplc.com](http://www.unibetgroupplc.com)

## SAMENVATTING

Unibet Group Plc. (“Unibet”) werd opgericht in 1997 door een Zweedse wiskundeleraar en is vergund in verschillende Europese lidstaten. Unibet is sinds 2004 beursgenoteerd (UNIB SDB /NASDAQ Stockholm) en haar aandeelhouders zijn voornamelijk banken, pensioenfondsen en andere institutionele beleggers. Unibet heeft de voorbije jaren voor meer dan 200 miljoen EUR geïnvesteerd in de ontwikkeling van een betrouwbaar en veilig consumentenplatform. Unibet wordt op regelmatige basis ge-audit door, onder andere, PWC, eCOGRA, G4 en het NMI (Nederlands Metrologie Instituut) wat betreft de naleving van de onafhankelijk CEN WP58 standaard inzake consumentenbescherming en verantwoord online wedden.

### Vraag 1: Graag uw reactie op het wetsvoorstel en bijbehorende memorie van toelichting

*Uitgebreide toelichting p. 4-6*

#### Antwoord Unibet: Unibet steunt de modernisering van het Nederlandse kansspelbeleid en onderschrijft de beleidsdoelstellingen

Unibet steunt het initiatief van de Nederlandse overheid om de Wet op de Kansspelen (WoK) van 1964 te moderniseren. Unibet onderschrijft volledig de beleidsdoelstellingen van de Nederlandse overheid om de consument te beschermen, kansspeleravering tegen te gaan en criminaliteit en fraude te bestrijden. De beste waarborg voor een succesvolle uitwerking van dit Nederlandse beleid in de praktijk is het voorzien in een **veilig en attractief spelaanbod** voor de Nederlandse consument, dat de Nederlandse vraag naar online kansspelen moet kanaliseren naar een Nederlandse vergunninghouder.

Unibet stelt graag haar expertise en inzichten ter beschikking voor de ondersteuning van het Nederlandse beleid en wenst op constructieve wijze een positieve bijdrage te leveren aan dit moderniseringsproces. Op basis van ervaringen in verschillende andere EU lidstaten, meent Unibet dat de kernpunten van een efficiënt, duurzaam en modern *online* kansspelbeleid als volgt zijn:

1. **Efficiënte regelgeving** die de kanalisatiedoelstelling optimaal ondersteunt en die uitgaat van de digitale grensoverschrijdende marktrealiteit en de vraag van de consument;
2. **Meervoudig vergunningenstelsel** met **strengere inhoudelijke vergunningsvoorwaarden** (“*wat*” en niet “*wie*”);
3. **Realistische en duurzame online kansspelbelasting** die het eigen online aanbod attractief houdt in vergelijking met het wereldwijde .com aanbod.

**Vraag 2: Wat is uw beeld bij de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de voorgestelde maatregelen, in het bijzonder t.a.v.: a) het voorkomen van kansspelverslaving; b) de vergunningsvoorwaarden t.a.v. de organisatie en bedrijfsvoering van kansspelaanbod**

*Uitgebreide toelichting p. 6-13*

**Antwoord Unibet: optimale kanalisatie = optimale consumentenbescherming, maar de voorgestelde totale kostendruk (+27% BSR) is te hoog om de vraag te kanaliseren**

Unibet staat voor verantwoorde kansspelen met bijzondere aandacht voor het tegengaan van kansspelverslaving en het beschermen van de consument. De Nederlandse overheid moet tot doelstelling hebben om **alle** Nederlandse burgers te beschermen.

Daar optimale kanalisatie de beste waarborg is om de Nederlandse beleidspunten maximaal te bereiken, verzoekt Unibet *alle* beleidsmakers om kanalisatie maximaal te ondersteunen en alle maatregelen die kanalisatie in enige mate verminderen dan wel nadelig beïnvloeden weg te werken. Slechts indien er een *level playing field* met .com is, en een equivalente ervaring voor de Nederlandse burger, kan een aanvaardbare graad van kanalisatie worden bereikt. In bijzonder denkt Unibet dan aan de gebruikerservaring (UX), de productkwaliteit en het prijzengeld (~95% inzetten vs. totale effectieve kosten)

De effectiviteit van de voorgestelde maatregelen in termen van bescherming van de consument hangt noodgedwongen samen met de graad van kanalisatie, welke afhankelijk is van de eigenlijke totale lastendruk die het Nederlandse model oplegt.

De in het Wetsvoorstel uiteengezette effectieve totale kostendruk van +27% van het Bruto Spelresultaat (BSR)<sup>1</sup>, maakt het Nederlandse vergunde aanbod weinig attractief. Als gevolg hiervan zullen de **beleidsdoelstellingen van de overheid – zelfs slechts 75% daarvan (zoals wordt geambieerd) - niet haalbaar zijn**. Onafhankelijk onderzoek heeft aangetoond dat de kanalisatie op basis van het huidige ontwerp **slechts 67%** kan zijn (zie punt 2.2). **Zolang de totale effectieve kostendruk voor online aanbieders niet lager is dan 20% BSR** (“rate of no return”, zoals bevestigd door de Europese Commissie)<sup>2</sup>, **blijft een modern en duurzaam Nederlands kansspelbeleid louter theorie**. Om de kanalisatie te optimaliseren en zonder te raken aan de beschermingsmaatregelen voor de burger, pleit Unibet voor het aanpassen van de online kansspelbelasting aan de effectieve BSR belastingdruk voor loterijen (zie vraag 3).

<sup>1</sup> Bruto Spelresultaat in een referentieperiode is het totaal aantal inzetten minus het totale prijzengeld

<sup>2</sup> Besluit van de Europese Commissie van 20 September 2011 (C 35 /2010) betreffende de Deense Wet inzake belasting op kansspelen, paras. 135 en 136: “20 % is het hoogste tarief dat economisch haalbaar is — een hoger tarief zou een „rate of no return” zijn, d.w.z. een belastingtarief dat gewoonweg te hoog is om als adequate prikkel voor exploitanten te fungeren om de markt te betreden. Bij een hoger belastingtarief zouden de opbrengsten terug beginnen te lopen”, zie [link](#).

In het kader van verantwoord wedden en het voorkomen van kansspelverslaving, pleit Unibet voor:

- 1) Het prioriteren van verslavingspreventie om te voorkomen dat het gedrag van mogelijke risico-spelers zich ontwikkelt tot werkelijk probleemgedrag;
- 2) Meer aandacht voor andere *tools* om spelgedrag onder controle te houden en een individuele benadering om tot duurzame “problem based” oplossingen te komen;
- 3) Een centraal register voor alle probleemspelers, ongeacht het kansspelproduct;
- 4) Structurele samenwerking tussen kansspelaanbieders en de (verslavings-) zorgsector.

Tot slot merkt Unibet op dat ten gevolge van een kanalisatie van de Nederlandse consumptie naar Nederlandse vergunningen, het niet alleen mogelijk wordt om probleemgedrag beter in kaart te brengen (“*fact based*” *beleidsvoering*), maar kan op basis van de vergunningsvoorwaarden ook inhoudelijk efficiënter gewerkt worden, dit zowel vanuit preventieperspectief als vanuit een zorgperspectief.

**Vraag 3: Graag uw reactie op de voorgestelde fiscale maatregelen, in het bijzonder ten aanzien van de tariefdifferentiatie, de aanpassing van de prijzenvrijstelling en de verschuiving van de belastingplicht bij kansspelautomaten**

*Uitgebreide toelichting p. 13-15*

### **Antwoord Unibet**

In alle H2GC BSR modellen worden de financiële doelstellingen uit het regeerakkoord bereikt (25-31m EUR), zodat de beslissende factor met de meeste meerwaarde voor het Nederlandse beleid de graad van kanalisatie blijft.

Om kanalisatie optimaal te ondersteunen is Unibet voorstander van een **uniform belastingtarief van 10% BSR voor online aanbieders** daar dit **43% meer kanalisatie brengt** (zie punt 2.2), waarbij de belastingplicht bij de aanbieder komt te liggen (geen vrijstelling). 10% BSR komt niet alleen overeen met de feitelijke belastingdruk voor loterijen (*bron: Holland Casino*), maar laat nog toe om een competitief aanbod te hebben dat concurrentieel is met .com aanbieders in “*low tax jurisdictions*” Een gedifferentieerd tarief is niet alleen gerechtvaardigd, maar vooral ook noodzakelijk om een modern Nederlands kansspelbeleid succesvol in de praktijk uit te voeren. Het nemen van gedifferentieerde fiscale maatregelen om een beleid te ondersteunen is geen staatsteun en sluit aan bij de gangbare praktijk in andere beleidsdomeinen, *b.v.* een groen milieubeleid.

Voor de goede orde merkt Unibet op dat financiële doelstellingen *niet* aan de basis mogen liggen van het Nederlandse kansspelbeleid, daar dit zowel de juridische afdwingbaarheid als de beleidsdoelstellingen zou ondergraven. Ervaringen in andere landen tonen aan dat het

moderniseren van het kansspelbeleid de financiering van Goede Doelen en sport niet in gevaar brengt. Integendeel, voor sport zelf komen er *bijkomende* financiële mogelijkheden.

#### 4. Bijkomende opmerkingen Unibet

*Uitgebreide toelichting p. 15-18*

##### 4.1 Volledig productaanbod, inclusief digitale gebruikerservaring

Om kanalisatie maximaal te ondersteunen dient er een zo volledig mogelijk productaanbod, met inbegrip van de digitale gebruikerservaring, beschikbaar te zijn onder een Nederlandse vergunning. Op basis van de bestaande vraag van de Nederlandse consument, pleit Unibet voor de invoeging van “PR en Event Bets” in het wetsvoorstel omwille van hun hoge entertainment en/of culturele bindingswaarde.

##### 4.2. Het waarborgen van integriteit in sport en tegengaan van corruptie in sport

Naast sport zelf, zijn ook Nederlandse burgers en online aanbieders zoals Unibet slachtoffer van manipulaties van sport. Om sport te vrijwaren van enige beïnvloeding is Unibet voorstander van een meldingsplicht aan de KSA van verdachte weddenschappen en een structurele samenwerking tussen overheid, sport en aanbieders van online kansspelen (*IOC London 2012 model*). Hier moet ook aandacht zijn voor preventie, voorlichting en omkadering van de atleten zelf. In dit kader verwijst Unibet ook naar haar samenwerking met ESSA, Coaches Betaald Voetbal (CBV) en EU Athletes.

0 0 0

Unibet verwijst verder naar de inzendingen van **RGA-EGBA** en **ESSA** en sluit zich aan bij de betrokken standpunten.

0 0 0

Indien de Nederlandse overheid of beleidsmakers bijkomende vragen zouden hebben omtrent de positie van Unibet en/of in het kader van een “*fact based beleidsvoering*” toegang zou willen hebben tot de bedrijfsvoering van Unibet, met inbegrip van Unibet’s databestand, kan steeds contact worden opgenomen met Dhr Ewout Keuleers, General Counsel Unibet Group Plc. ([ewout.keuleers@unibet.com](mailto:ewout.keuleers@unibet.com) of + 44 7810 206 175)

## GEDETAILEERDE UITEENZETTING

### VRAAG 1: Graag uw reactie op het wetsvoorstel en bijbehorende memorie van toelichting

#### 1.1 Algemeen

Unibet Group Plc. (“Unibet”) **verwelkomt en steunt** het initiatief van de Nederlandse overheid om de Kansspelwet van 1964 te moderniseren en het wettelijk kader ter zake na 50 jaar aan te passen aan de huidige grensoverschrijdende internetrealiteit, digitale B2C marktplaats en de bestaande vraag van de Nederlandse consument naar online kansspelen.

Unibet staat voor verantwoorde kansspelen met bijzondere aandacht voor het tegengaan van kansspelverslaving, het beschermen van de consument en het bestrijden van criminaliteit en fraude. In die zin **onderschrijft Unibet de beleidsdoelstellingen van de Nederlandse overheid om de Nederlandse burger een veilig en verantwoord alternatief online spelaanbod te geven, dat op basis van haar attractief karakter de Nederlandse consumptievraag moet kanaliseren naar een Nederlandse vergunninghouder.**

Unibet werd opgericht in 1997 door een wiskundeleraar en is vergund in verschillende Europese lidstaten. Unibet is sinds 2004 beursgenoteerd (UNIB SDB / NASDAQ Stockholm)<sup>3</sup> en haar aandeelhouders zijn voornamelijk banken, pensioenfondsen en andere institutionele beleggers. Unibet is een van de grootste aanbieders van online kansspelen en andere digitale content in Europa, en heeft wereldwijd meer dan 7 miljoen klanten. Unibet biedt een veelvoud aan online kansspelen aan, met inbegrip van (sport)weddenschappen, casino, poker en bingo alsook andere digitale content zoals live streaming en video(blogs).

Unibet heeft de voorbije jaren voor meer dan 200 miljoen EUR geïnvesteerd in de ontwikkeling van een betrouwbaar en veilig consumentenplatform. Unibet wordt op regelmatige basis ge-audit door, onder andere, PWC, eCOGRA, G4 en het NMi (Nederlands Metrologie Instituut) wat betreft de naleving van de **CEN WP58 standaard inzake consumentenbescherming en verantwoord online wedden**



De kernpunten van deze standaard, waarin ook het NEN<sup>4</sup> een belangrijke rol vervulde, zijn:

- Bescherming van kwetsbare spelers
- Tegengaan van deelname door minderjarigen
- Nultolerantie voor fraude en crimineel gedrag
- Bescherming van de privacy van de consument
- Snelle en betrouwbare uitbetaling aan klanten

<sup>3</sup>Voor verdere informatie, zie [www.unibetgroupplc.com](http://www.unibetgroupplc.com) Het Jaarverslag alsook andere informatie m.b.t. Unibet, o.a. aandeelhouders, auditors of Raad van Commissarissen, kan op deze website worden gevonden.

<sup>4</sup> NEN is het Nederlandse nationale normalisatie-instituut. [www.nen.nl](http://www.nen.nl)

- Evaluatie van de eerlijkheid en willekeurigheid van het product
- Verantwoorde marketing
- Waarborgen van consumenttevredenheid en ondersteuning
- Veilige en betrouwbare speelomgeving

Het meest recente (2012) NMI auditrapport met betrekking tot het beleid van Unibet inzake de bescherming van de consument is toegevoegd als bijlage aan dit antwoord (zie bijlage 1)

In dit auditrapport wordt vermeld dat:

*“De klantenservice van Unibet bestaat uit ongeveer 100 medewerkers die ondersteuning bieden in meer dan 27 talen, altijd (24/7) bereikbaar zijn en jaarlijks meer dan 700.000 oproepen, e-mails en live chatgesprekken afhandelen. Ongeveer vier procent van alle behandelde kwesties met klanten heeft te maken met verantwoord spelen. Hoewel dit weinig is, krijgen alle medewerkers van de klantenservice een grondige training in verantwoord spelen. De trainingen worden zowel verzorgd door interne als externe aanbieders.*

*Unibet zet zich serieus in voor verantwoord spelen en is medeoprichter van de European Gaming and Betting Association (EGBA) en de European Sports Security Association (ESSA). Uit interviews met medewerkers is gebleken dat verantwoord spelen is ingebed in de cultuur van de Unibet Groep en dat de Groep ernaar streeft een betrouwbare en zich verbeterende omgeving te bieden waar alle spelers op verantwoorde wijze kunnen spelen. Unibet heeft niet alleen strategieën voor verantwoord spelen en een begeleidingsbeleid, maar werkt ook nauw samen met Gambling Therapy, een dienst die online ondersteuning en -adviezen biedt voor iedereen die actief of passief te maken heeft met problematisch spelen.” (NMI audit rapport p.4)*

Naast haar algemene expertise, opgebouwd als “pionier” met meer dan 15 jaar ervaring in deze digitale industrie, is Unibet ook nauw betrokken geweest bij gelijkaardige “moderniseringsprocessen” in andere Europese lidstaten (Frankrijk, Italië, Estland, Spanje, België en Denemarken). Graag stelt Unibet haar ervaring en deskundigheid ter beschikking van de Nederlandse beleidsmakers, en wenst zij op basis van een **constructief overleg tussen alle betrokken partijen tot een modern en duurzaam Nederlands kansspelbeleid** te komen met een zo efficiënt mogelijke invulling van de Nederlandse beleidsdoelstellingen.

Op basis van ervaringen in andere Lidstaten, meent Unibet dat de kernpunten van een efficiënt, duurzaam modern kansspelbeleid als volgt zijn:

1. **Efficiënte regelgeving<sup>5</sup>** die uitgaat van de **digitale marktrealiteit en de vraag van de consument** en een attractief equivalent aanbod met toegevoegde waarde kan bieden aan de consument teneinde **optimale en effectieve kanalisatie en maximale consumentenbescherming** te bereiken. Zonder optimale kanalisatie van de consumptie naar een Nederlandse vergunning, zal het Nederlandse kansspelbeleid een theoretisch verhaal blijven en zullen de beleidsdoelstellingen niet (kunnen) worden bereikt. **De graad van kanalisatie bepaalt m.a.w. de graad van consumentenbescherming.**
2. **Een meervoudig vergunningenstelsel<sup>6</sup> met strenge inhoudelijke vergunningsvoorwaarden** waarin Nederlandse vergunningen voor online kansspelen door middel van een transparante en openbare procedure worden verleend aan aanbieders die voldoen aan de geldende criteria (“aan welke voorwaarden moet worden voldaan en niet louter wie”). Aanbieders moeten worden onderworpen aan een “geschiktheidstest, met bijzondere aandacht voor de “*corporate due diligence*” (m.a.w. controle van de vennootschapsstructuur), de bedrijfsvoering, het systeembeheer en het Interne Controle Systeem van de aanbieder. De kernpunten van deze geschiktheidstest zijn: a) **betrouwbaarheid van de aanbieder** b) **aanspreekbaarheid van de aanbieder** en c) **verhaalbaarheid**.
3. **De heffing van een realistische en duurzame online kansspelbelasting** op alle online aanbieders, rekening houdend met het gegeven:
  - a) dat kansspelbelasting de optimale kanalisatie niet mag ondergraven en het Nederlandse aanbod steeds voldoende aantrekkelijk moet zijn t.o.v. het aanbod van .com aanbieders (*zie vraag 2 en vraag 3 m.b.t. totale effectieve kostendruk*); en
  - b) dat financiële doelstellingen *niet* aan de basis kunnen/mogen liggen van het kansspelbeleid van een Europese lidstaat (*zie vraag 3*).

---

<sup>5</sup>Zie b.v. de RGA technical guidelines mbt best practise voor een eerlijk, verantwoord en veilig online kansspelannbod, “[http://www.rga.eu.com/data/files/rga\\_technical\\_guidelines.pdf](http://www.rga.eu.com/data/files/rga_technical_guidelines.pdf)”

<sup>6</sup> Artikel 3 van de WoK voorziet al in een systeem van meervoudige vergunningen.



2. Wat is uw beeld bij de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de voorgestelde maatregelen, in het bijzonder t.a.v.:

a) het voorkomen van kansspelverslaving

b) de vergunningsvoorwaarden t.a.v. de organisatie en bedrijfsvoering van kansspelaanbod

### 2.1 Algemene opmerking: Optimale kanalisatie = maximale consumentenbescherming

Optimale kanalisatie, het uitgangspunt van het wetsvoorstel, is de **primaire waarborg** voor het bereiken van een **maximaal niveau van consumentenbescherming**, en is in belangrijke mate afhankelijk van de haalbaarheid **van het model** in termen van effectieve **lastendruk** en de **aantrekkelijkheid van het (equivalente) aanbod (“.nl” versus “.com”)**.

De beste garantie om te voorkomen dat Nederlandse spelers buiten een Nederlands vergunde omgeving blijven of gaan spelen is ervoor te zorgen dat dit Nederlandse aanbod voldoende attractief is (beschikbare producten, gebruikerservaring en prijzengeld/belasting). Het (proberen) opvangen van de nadelige gevolgen die voortvloeien uit een beperkt productaanbod of een disproportionele lastendruk (en de impact hiervan op de kanalisatie) middels “*ISP en PSP blocking*” is niet efficiënt en juridisch omstreden<sup>7</sup>.

**Unibet verzoekt dan ook alle beleidsmakers om kanalisatie maximaal te ondersteunen en alle maatregelen die kanalisatie in enige mate verminderen dan wel nadelig beïnvloeden weg te werken.**

### 2.2 Opmerking inzake de haalbaarheid van het voorgestelde beleid – Kanalisatie en effectieve lastendruk

Uit het Wetsvoorstel blijkt dat de Nederlandse overheid de ambitie heeft “*slechts*” 75% van de Nederlandse consumptie naar een Nederlandse vergunning te kanaliseren. Unibet is van mening dat de Nederlandse overheid niet alleen een hoger percentage van kanalisatie moet nastreven, maar dat het zelfs **haar taak is als overheid om zo veel mogelijk Nederlandse burgers te beschermen**. Immers, hoe hoger de kanalisatie, hoe meer spelers onder een Nederlandse vergunning spelen, en bijgevolg onder de gereguleerde strikte consumentenwaarborgen, en hoe efficiënter de bescherming van die spelers. Elke regeling waarbij een grote groep consumenten per definitie en bij voorbaat al van kanalisatie wordt uitgesloten moet worden vermeden<sup>8</sup>. In die zin, moeten alle Nederlandse beleidsmakers

<sup>7</sup> Zie ook onderzoek van FOX IT, waarbij men ook tot deze conclusie komt

<sup>8</sup> Het Voorstel verwijst naar 25%, hetgeen geraamd wordt op circa 200.000 personen

zich tot doel stellen om (minstens) +95% van de markt te kanaliseren om als dusdanig +95% van de bevolking te beschermen.

**Op basis van externe studies en ervaringen in andere landen, zal zelfs de *weinig ambitieuze doelstelling* om slechts 75% van de consumptie te kanaliseren en beschermen niet gehaald worden omwille van, de hoge totale lastendruk die wordt opgelegd in het Wetsvoorstel (*maximum 67% kanalisatie, H2GC bijlage 2*). De effectieve lastendruk die op aanbieders zal wegen bedraagt niet enkel de kansspelbelasting maar ook de bijkomende heffingen, de bijdragen aan de Kansspelautoriteit en alle andere kosten waaraan aanbieders moeten voldoen. Het is een meer dan redelijke vaststelling dat de eigenlijke totale lastendruk voor online aanbieders eerder 26-27% van het Bruto Spelresultaat (BSR<sup>9</sup>) zal bedragen.**

Zoals blijkt uit de Memorie van Toelichting op pagina 35 (tabel Ministerie van Financiën) zal met een totale effectieve kostendruk van 29% BSR maximaal 65% van de markt worden gekanaliseerd:

Tarief KSB	Kanalisatie 2015	Kanalisatie 2016	Kanalisatie 2017	Kanalisatie 2018
10% BSR	93,6%	95,0%	95,5%	96,0%
15% BSR	84,9%	85,8%	86,5%	87,0%
20% BSR	76,0%	76,1%	76,4%	76,9%
29% BSR	65,0%	63,8%	63,2%	63,3%

Tabel Memorie van Toelichting, p. 35

Op basis van de in het Wetsvoorstel voorgestelde effectieve totale kostendruk van circa 26-27% BSR komt men dus **a priori** uit op een **kanalisatie van slechts 67%** (*Bron: H2 Gambling Capital, presentatie 10 juni 2013, slide 7, bijlage 2*). Dit cijfer is consistent met bevindingen in **Denemarken**, waar met een feitelijke belastingdruk van **~25% BSR**, er slechts een kanalisatie is van **~67%-68%**, excl. Loterijen (bron *H2GC en PWC*)<sup>10</sup>.

**Op basis van de voorgestelde effectieve totale kostendruk van ~27% BSR zal het productaanbod op de Nederlandse markt dermate weinig attractief zijn dat de beleidsdoelstellingen van de overheid – zelfs indien slechts 75% daarvan - niet haalbaar zijn.**

Op basis van onafhankelijk onderzoek van H2 Gambling Capital uit februari 2013<sup>11</sup> blijkt dat indien men de totale effectieve kostendruk voor online aanbieders verlaagt, en bijgevolg

<sup>9</sup> BSR or Bruto Spelresultaat in een referentieperiode is het totaal aantal inzetten minus het totale prijzengeld.

<sup>10</sup> Unibet wenst hier geen afbreuk te doen aan het Deense model, maar merkt op dat men ook in het Deense model kanalisatie kan verhogen. Unibet deelt de mening dat er in Denemarken 95% kanalisatie zou zijn, vooreerst om dat hier geen enkele feitelijke grondslag voor is en vervolgens omdat er nog steeds een .com aanbod beschikbaar is.

<sup>11</sup> H2 Gambling Capital Data Set, Nederlandse kansspelmarkt, 15 februari 2013, zie bijlage 3

hun aanbod competitiever maakt t.o.v. .com aanbieders, de kanalisatie, en dus de consumentenbescherming, aanzienlijk toeneemt en dit tot bijna 45%<sup>12</sup>.

Daar Unibet de noodzaak voor verantwoord spelen onderschrijft, met inbegrip van b.v. de kosten van het Centraal Register en effectief toezicht door de KSA, stelt Unibet voor om de **belasting op online kansspelen te verlagen**, zodat de **kanalisatie, en daarmee de consumentenbescherming, wordt verhoogd**. Uit de gegevens van H2 Gambling Capital blijkt dat met een kansspelbelasting van 10% BSR, niet alleen de kanalisatie optimaal is (96%), maar dat – in secundaire orde - ook de financiële doelstellingen uit het regeerakkoord zonder meer worden bereikt (25-31m EURO).<sup>13</sup> In een 10% BSR model is de kanalisatie in absolute cijfers bijna 45 % meer dan in een 27% BSR model. En hoe hoger de kanalisatie, hoe stabielere de markt en kleiner het risico op erosie of negatieve marketwerkingen.

	2015	2016	2017	2018
<b>Total Dot NL Interactive Gross Win (m EUR)</b>	<b>287.1</b>	<b>301.4</b>	<b>312.2</b>	<b>326.3</b>
<i>% of Interactive Gambling Onshore/kanalisatie</i>	<i>93.6%</i>	<i>95.0%</i>	<i>95.5%</i>	<i>96%</i>

**Bron: H2GC, 15.02.2015, Dot NL Interactive 2015e to 2018e - 10% BSR**

In alle H2GC BSR modellen<sup>14</sup> worden de financiële doelstellingen bereikt, zodat de **beslissende factor met de meeste meerwaarde voor het Nederlandse beleid de graad van kanalisatie blijft**. Voor de goede orde merkt Unibet op dat in de berekening van H2GC de belastingkost van **bonussen inclusief** verrekend is met de totale kansspelbelasting ( %) van de verschillende BSR modellen. In het Nederlandse voorstel moeten de extra kosten van bonussen bij de kansspelbelasting worden geteld.

### **Besluit:**

**Wil de Nederlandse overheid haar beleidsdoelstellingen bereiken dan dient zij de kanalisatie optimaal te ondersteunen door de online kansspelbelasting op 10% BSR vast te leggen. Op deze manier kan de Nederlandse overheid in hoofdorde voorzien in een voldoende attractief aanbod op de Nederlandse markt met optimale kanalisatie (bijna 45% meer). Bovendien worden – in secundaire orde - de financiële doestellingen uit het regeerakkoord behaald. Hoe hoger de kanalisatie, hoe stabielere de markt en kleiner het risico op erosie of negatieve marketwerkingen.**

<sup>12</sup> Ttz. De verhouding van de delta van 30% over 67% kanalisatie in een 27% BSR model, waarbij die 30% het relatieve verschil in kanalisatie is tussen 10% BSR model (96%) en 27% BSR model (67%).

<sup>13</sup> H2 Gambling Capital Data Set, Nederlandse kansspelmarkt, 15 februari 2013.

<sup>14</sup> 10%, 15%, 20%, 29% BSR

### 2.3 Opmerking m.b.t. kansspelverslaving en noodzaak tot betere preventie

Voor Unibet is het van onmiskenbaar belang dat haar klanten op verantwoorde en duurzame wijze kunnen genieten van de online diensten die zij aanbiedt<sup>15</sup>. Zonder afbreuk te willen doen aan de ernst van elk individueel geval, wenst Unibet vooreerst op te merken dat internationaal onderzoek vaststelt dat slechts een minderheid van de bevolking probleemgedrag vertoont (0.5-2%, Professor Mark Griffiths, 2009)<sup>16</sup>. Verder, en op basis van Nederlands onderzoek, is gebleken dat de introductie van online kansspelen niet tot een stijging van probleemgedrag heeft geleid (*WODC rapport, "Gokken in kaart"*)<sup>17</sup>.

Met meer dan 15 jaren ervaring en een pioniersrol op vele gebieden, heeft Unibet een verantwoord spelbeleid ontwikkeld dat steunt op 2 pijlers: (i) **bijstand van klanten** en (ii) **spelersveiligheid**, met inbegrip van **fraudepreventie en –bestrijding**. De basisfilosofie van Unibet is dat **spelers in een veilige, beveiligde en ondersteunende omgeving moeten kunnen spelen**. Daartoe worden de volgende maatregelen getroffen:

1. **Bijstand van klanten:** 24/7 bijstand door getraind en ervaren personeel via diverse kanalen (*telefoon, email, live chat*). Zij waarschuwen spelers actief dat deelname aan kansspelen/weddenschappen schadelijk kan zijn indien men geen maat houdt en geven o.a. advies over verantwoorde deelname aan weddenschappen en kansspelen;
2. **Spelersveiligheid:** preventie van fraude en bestrijding van witwaspraktijken middels een algemene "risk based" aanpak en 24/7 monitoring van spelerstransacties mits gebruik van preventiesoftware en andere detectiesystemen. Unibet investeerde de voorbije jaren meer dan 200 miljoen Euro in spelersveiligheid;
3. **Verantwoord spelen:** Unibet biedt haar klanten de mogelijkheid om zichzelf uit te sluiten van deelname of te kiezen voor een afkoelingsperiode en verschaft duidelijke links naar de websites van organisaties die mensen met problematisch speelgedrag kunnen helpen (zoals AGOG, HANDS in Nederland).



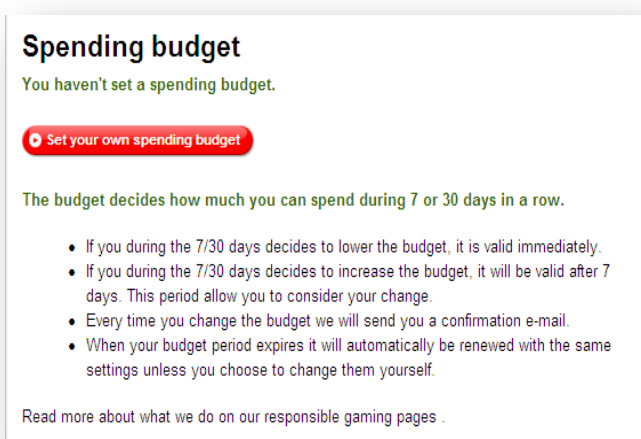
<sup>15</sup> Zie o.a. Jaarverslag 2012 Unibet Groep p,14 m.b.t. verantwoord wedden en "Player Safety".en <http://www.youtube.com/watch?v=vE5Pr9MkVu8> "Player Safety with Unibet -- a customer journey on safe and secure"

<sup>16</sup> Richard Wood en Mark Griffiths (2010), "social responsibility in online gambling voluntary limit setting in world online gambling report", volume 9 nummer 11, hoofdstuk 5.1, zie [link](#).

<sup>17</sup> "Gokken in kaart. Tweede meting aard en omvang kansspelen in Nederland", Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, december 2011, B. Bieleman, S. Biesma, e.a., zie [link](#).

In de loop van het jaar 2012, waren er meer dan 1 miljoen unieke contacten tussen klanten en Unibet Groep (vragen via email, chat of telefoon) Een detailanalyse van deze contacten geeft aan dat de meerderheid van de contacten verband houden met verzenden documenten (KYC compliance 12%), bonus (15%), toegang tot de website of producten (8%), of uitvoeren van stortingen naar Unibet (7%). **Slechts een absolute minderheid van de klantencontacten, meer bepaald 1.7%, heeft betrekking op verantwoord spelen<sup>18</sup>.**

Om een mogelijke kansspeleroverslaving te voorkomen biedt Unibet haar klanten de mogelijkheid zelf vooraf een maximum te stellen aan het bedrag dat zij willen storten op hun spelersrekening. Uit onderzoek is gebleken dat deze vorm van ‘zelfbeperking’ door veel (risico)spelers wordt gewaardeerd (*WODC Rapport “Online Gokken in Kaart”*: 82%)<sup>19</sup>.



Zelfbeperking is een eerste belangrijke stap die Unibet samen met de speler zet in de richting van het voorkomen van een kansspeleroverslaving. Bovendien heeft Unibet het zogenaamde “**Player Safety - Early Detection Systeem (PS-EDS)**”<sup>20</sup> ontwikkeld waarbij via interactie en communicatie met klanten mogelijk problematisch spelgedrag kan herkennen met een zekerheidsratio van +76,6% zodat vroegtijdig en proactief ingrijpen mogelijk is..

Een **duurzaam en efficiënt verantwoord spelbeleid** moet volgens Unibet tenminste op de volgende elementen steunen:

1. **Maximale kanalisatie** waarbij zo veel mogelijk spelers gebruik maken van een lokaal vergund aanbod geldt als primaire waarborg voor optimale consumentenbescherming.
2. **Unibet is voorstander van een Centraal Register voor probleemspelers**, en dit voor alle producten (offline en online). **Voor mogelijke zogenaamde “risico spelers”,** moet men een beleid ontwikkelen dat **primair toeziet op preventie, o.a. op basis van voorlichting en het beschikbaar maken van online tools in de controle van hun gedrag.**

<sup>18</sup> Dit met inbegrip van algemene vragen over het verantwoord wedden beleid of hoe men bepaalde tools op de spelersrekening kan instellen.

<sup>19</sup> WODC rapport, pagina 51 (zie [link](#))

<sup>20</sup> Het Player Safety Early Detection Systeem is onder meer gebaseerd op studies van Joerg Haefeli (“Early detection of gambling problems based on customer communication”), Mark Griffiths, Xuan & Shaffer en DSM-IV.

3. Aandacht voor en erkenning van **de voordelen van nieuwe technologieën** op het gebied van monitoring van spelers, sneller en gericht ingrijpen bij problemen, betere tools, enz.
4. **Actieve “risk-based” aanpak** op basis van het **concrete gedrag van de speler**, ongeacht de productcategorie, en het nemen van maatregelen die beter aansluiten bij het risicogedrag van de individuele klant. Op basis van onderzoek en eigen praktijk, verwerpt Unibet uitdrukkelijk een *“one solution fits all problems”* benadering, in bijzonder daar dit de klant naar .com sites duwt en de kanalisatiedoelstelling ondermijnt. Unibet verzoekt daarom dat ook aandacht wordt geschonken aan bredere oplossingen om gedrag in goede banen te houden (*bullet 8, infra*) en niet louter wordt gekeken naar een uitsluiting van +6 maanden en/of opname in het Centraal register.
5. Het **weren van minderjarigen** (-0.01% van alle registraties), o.a. op basis van een strikte registratieprocedure die voorbehouden is voor meerderjarigen en het gebruik van moderne technologieën om (identiteit)fraude te vermijden.
6. **Transparantie en informatie**: consumenten moeten op transparante wijze kunnen beschikken over de algemene voorwaarden, de toepasselijke klachtenprocedure, de middelen die worden aangeboden teneinde een verantwoordelijke spelomgeving te creëren, etc. Bovendien moeten consumenten worden gewaarschuwd dat deelname aan kansspelen/weddenschappen schadelijk kan zijn indien men geen maat houdt;
7. De **zelfbeschikkingsvrijheid en privacy van de consument** staat ten allen tijde centraal. Het is aan de aanbieder om actief de gepaste informatie over verantwoord spelen en mogelijke hulpmiddelen te verschaffen, de consument te adviseren en bij te staan waar nodig. Echter, de consument dient zelf een beslissing te nemen over zijn eigen spelgedrag op basis van de informatie en begeleiding die hij heeft gekregen (**“informed adult choice”**).
8. **Zelfhulp tools**: Unibet biedt een waaier aan tools die consumenten toelaten hun spelgedrag onder controle te houden. Zo is er bijvoorbeeld de mogelijkheid om:
  - a. Een spelbudget in te stellen
  - b. Bepaalde producten te blokkeren
  - c. Een preventieve zelf-test af te nemen
  - d. Zichzelf uit te sluiten van enig promotioneel materiaal
  - e. Zichzelf volledig uit te sluiten van deelname aan de spelen gedurende een bepaalde periode (gaande van 1 dag tot 6 maanden).
9. **Samenwerking met zorgcentra**: Unibet heeft in verscheidene lidstaten samenwerkingsakkoorden afgesloten met zorgcentra die consumenten, zo nodig, kunnen begeleiden en opvangen voor verdere behandeling. Tevens laat dergelijke samenwerking Unibet toe informatie en *‘best practices’* uit te wisselen waarmee Unibet haar interne beleid continu kan optimaliseren.

10. **Online zelfhulpprogramma's en andere software:** Unibet biedt tevens informatie over computersoftware waarmee consumenten kansspelwebsites kunnen blokkeren en biedt consumenten de nodige informatie over online zelfhulpprogramma's.

Samenvattend stelt Unibet dat op basis van een kanalisatie van de Nederlandse consumptie naar Nederlandse vergunningen, het niet alleen mogelijk wordt om probleemgedrag beter in kaart te brengen, maar dat op basis van de vergunningsvoorwaarden ook inhoudelijk efficiënter gewerkt kan worden, dit zowel vanuit preventieperspectief als vanuit een zorgperspectief.

### 3) Graag uw reactie op de voorgestelde fiscale maatregelen, in het bijzonder ten aanzien van de tariefdifferentiatie, de aanpassing van de prijzenvrijstelling en de verschuiving van de belastingplicht bij kansspelautomaten

Om de beleidsdoelstellingen van een moderne kansspelwet mogelijk te maken is Unibet voorstander van een uniform belastingtarief voor *alle online* aanbieders, waarbij de belastingplicht bij de aanbieder komt te liggen.

#### 3.1 Voorafgaandelijke opmerking

In navolging van vaststaande rechtspraak<sup>21</sup> kunnen financiële en/of fiscale doelstellingen niet aan de basis liggen van het Nederlandse kansspelbeleid. Indien dit toch zo zou zijn, en financiële overwegingen voorrang krijgen op de bescherming van de consument, ondergraaft dit het Nederlandse beleid, dit zowel op *intern vlak* (zie vraag 2 m.b.t. haalbaarheid), als ook *extern*, in bijzonder ten opzichte van de .com aanbieders die online kansspelen blijven aanbieden buiten een Nederlandse vergunning (juridische afdwingbaarheid van het Nederlandse beleid t.o.v. .com aanbieders wordt onmogelijk).

#### 3.2 Belastingplicht bij aanbieders komt inning ten goede

Unibet vindt het goed dat de belastingplicht bij de aanbieder komt te liggen middels de heffing op het BSR, daar op deze manier een duurzaam inningspercentage van +99% wordt teweeg gebracht en de kans op belastingontduiking door vergunninghouders wordt geminimaliseerd.

#### 3.3 Gedifferentieerd belastingtarief is noodzakelijk en sluit aan bij huidige praktijk in Nederland en de meeste andere Europese lidstaten

Op basis van de kanalisatienoodzaak en de verplichting om zo veel mogelijk Nederlandse burgers te beschermen (*zie supra*) is een tariefdifferentiatie niet alleen gerechtvaardigd, maar is deze noodzakelijk om de beleidsdoelstellingen te realiseren. Hoewel Unibet zich bewust is van het argument dat de belastingdruk voor offline aanbieders - met uitzondering van loterijen - te hoog zou zijn, kan hiermee geen afbreuk worden gedaan aan de

<sup>21</sup> Hof van Justitie, arrest van 16 februari 2012 in zaken C-72/10 en C-77/10 Costa en Cifone, ECR [2012], para. 59

*beleidsnoodzaak* om binnen het Nederlandse online kansspelbeleid juist die fiscale maatregelen te nemen die een eerlijke prijs/kosten concurrentie met het globale internet (.com) mogelijk maken. Slechts indien er een *level playing field* met .com kan ontstaan, met inbegrip van totale kosten en prijzengeld, kan een aanvaardbare graad van kanalisatie worden bereikt.

**Gelet op de beleidsnoodzaak kan belastingdifferentiatie tussen offline en online aanbieders dan ook geen staatsteun zijn.** Een uniform tarief voor alle online en offline aanbieders samen miskent niet alleen de wereldwijde internetrealiteit waarbij het "*betere online aanbod slechts een klik verwijderd*" is voor de Nederlandse consument, maar ook:

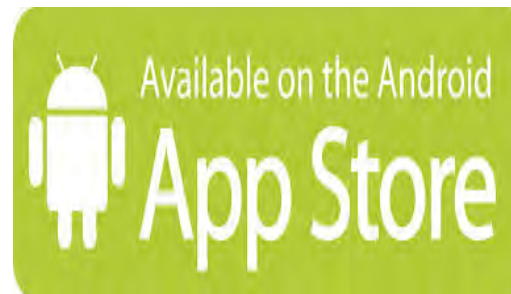
- a) dat Nederlandse online vergunninghouders moeten **concurreren met .com** aanbieders (die *bijna geen* kansspelbelasting betalen, *-1%BSR*) om voldoende aantrekkelijk te zijn;

*en*

- b) dat er fundamentele **materiele verschillen tussen online en offline** aanbieders zijn, in bijzonder gelet op de **brede ervaring van de consument**. Net zoals er voor de consument een verschil is tussen het kopen van een DVD in de winkel of een film te downloaden via *iTunes*, is de online gebruikerservaring van een speler ook *totaal* anders dan die van een bezoeker in b.v. Holland Casino.

In een recent verleden heeft de Nederlandse overheid reeds erkent dat de "online" omgeving anders is dan een "offline" omgeving en heeft zij dat in de uitwerking van haar beleid ter zake ook meegenomen. Unibet verwijst hier in het bijzonder naar de algemene positie die Nederland als EU lidstaat heeft ingenomen in de discussies omtrent de Europese Digitale Interne Markt.<sup>22</sup>

In een rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) wordt verder onder meer bevestigd dat op "*het niveau van concrete regels, verschillen tussen off- en online best gerechtvaardigd kunnen zijn, omdat beide sferen feitelijk niet gelijk zijn*"<sup>23</sup>.



<sup>22</sup> Zie Kamerstukken II, 21 501-30, nr. 278, p. 2 (zie [link](#)); Kamerstukken II, 22 112, nr. 1367, p. 4-5 (zie [link](#)); Kamerstukken II, 22 112, nr. 1434, p. 3 (zie [link](#)).

<sup>23</sup> Zie ook ICT en Internet, Case, studie ten behoeve van het project veiligheid, Mr. F.J.P.M. Hoefnagel, Den Haag, oktober 2007, ING, Sectorstudie fysieke distributie en e-commerce, juni 2011, p. 10 en p3, Rabobank eVisie op online verkoop, november 2011 "Werk aan de winkel".



In een recent verleden heeft de Nederlandse overheid reeds erkent dat de “online” omgeving anders is dan een “offline” omgeving en heeft zij dat in de uitwerking van haar beleid ter zake ook meegenomen. Unibet verwijst hier in het bijzonder naar de positie die Nederland als EU lidstaat heeft ingenomen in de discussies omtrent de Europese Digitale Interne Markt.<sup>24</sup> In een rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) wordt verder onder meer bevestigd dat op “*het niveau van concrete regels, verschillen tussen off- en online best gerechtvaardigd kunnen zijn, omdat beide sferen feitelijk niet gelijk zijn*”.<sup>25</sup>

Concreter zijn de maatregelen die diverse Nederlandse regeringen hebben genomen om b.v. een groener milieubeleid te ondersteunen. Denken we dan maar aan het “**Groene Sparen**” of “ de **Groene Lening**”. Om de Nederlandse bevolking aan te moedigen welbepaalde energiebesparende investeringen te doen, keurde de regering Balkenende IV (CDA-PvdA-CU) bepaalde fiscale maatregelen goed om haar “groene beleid” te ondersteunen, dit met o.a. een belastingvermindering van 40 % op de door de kredietnemer gedragen interesten, na aftrek van de interestkorting of interestbonificatie.

Om deze redenen, verzoekt Unibet de Nederlandse overheid om in het kader van haar eigen kansspelbeleid (“polder model”), de fiscale maatregelen ter ondersteuning van een consistent Nederlandse beleid , met bijzondere aandacht voor de bescherming van de consument, **autonoom en in de breedte te motiveren**, en *niet* louter te verwijzen naar een andere EU Lidstaat

**Tot slot en op basis van onafhankelijk marktonderzoek (H2GC) blijkt dat de financiële doelstellingen van het Regeerakkoord (25m-31m EUR) jaarlijks (YOY) op structurele en autonome manier bereikt kunnen worden met een online kansspelbelasting van 10% BSR (zie supra en bijlage 3).**

### 3.4 Vrijstelling van loterijen

Unibet steunt het concept van **belastingdifferentiatie** zoals opgenomen in het Wetsvoorstel. Dit principe van differentiatie wordt in de praktijk al toegepast in Nederland: gezien de huidige fiscale maatregelen voor **loterijen** (vrijstelling voor prijzen tot 450 EUR; 29% op prijzengeld +450 EUR), zijn deze laatste onderworpen aan een feitelijke effectieve belastingdruk van ~10% BSR (*bron Holland Casino*), in tegenstelling tot andere Nederlandse offline aanbieders die onderworpen zijn aan een eigenlijke belastingdruk van 29% (29% BSR, zonder vrijstelling).

<sup>24</sup> Zie Kamerstukken II, 21 501-30, nr. 278, p. 2 (zie [link](#)); Kamerstukken II, 22 112, nr. 1367, p. 4-5 (zie [link](#)); Kamerstukken II, 22 112, nr. 1434, p. 3 (zie [link](#)).

<sup>25</sup> Zie ook ICT en Internet, Case, studie ten behoeve van het project veiligheid, Mr. F.J.P.M. Hoefnagel, Den Haag, oktober 2007, ING, Sectorstudie fysieke distributie en e-commerce, juni 2011, p. 10 en p3, Rabobank eVisie op online verkoop, november 2011 “Werk aan de winkel”.

Indien de Nederlandse overheid zou opteren voor een uniform belastingtarief, dient deze uniforme maatregel dan ook niet consistent te worden toegepast op de hele sector, met inbegrip van loterijen?

Tot slot wijst Unibet erop dat het verhoogd tarief voor prijzen betaald door niet Nederlands vergunde aanbieders (29% op het prijzengeld) op zich ook een gedifferentieerd tarief uitmaakt en t.a.v. Europese aanbieders moeilijk afdwingbaar is op basis van het discriminatieverbod in fiscale zaken zoals o.a. verwoord in het Lindman arrest en het arrest Commissie vs Spanje<sup>26</sup>.

#### 4. Aanvullende opmerkingen Unibet

##### 4.1 Specifieke opmerkingen: volledig productaanbod & Elfstedentocht?

De huidige grensoverschrijdende digitale markt wordt gedreven door de (vraag van de) consument die op elk moment op zoek gaat naar het product of de dienst dat het beste aan zijn wensen en eisen voldoet. De online kansspelmarkt, net zoals andere digitale B2C markten, is zeer bepaald door de consument zelf. Maximale kanalisatie kan bijgevolg slechts worden bereikt indien onder een Nederlandse vergunning een volwaardig en aantrekkelijk lokaal online aanbod beschikbaar is dat – **vanuit het oogpunt van de Nederlandse consument** - voldoende attractief is en kan concurreren met het aanbod dat buiten het Nederlandse vergunningsschema wordt aangeboden (.com websites).

Binnen het algemeen kader van de vergunning dient een aanbieder van weddenschappen zelf te bepalen waarop weddenschappen worden aangenomen, alsook de notering (prijs) waartegen dit gebeurt. Hierbij mag men niet uit het oog verliezen dat onverkort de juridische verplichtingen, een “bookmaker” vanuit zijn eigen financiële risicobeheer geen onnodige risico’s zal aanvaarden en zelf beperkingen zal instellen. Unibet is *wel* voorstander om geen weddenschappen aan te nemen die tegen de openbare orde zijn en/of tegen fundamentele waarden in een democratische samenleving zijn (de *zgn.* “*negative bets*”).

De zogenaamde PR en Event Bets worden wegens een beweerdelijk gebrek aan interesse, van het toepassingsgebied van het wetsvoorstel uitgesloten. **Unibet verzoekt de Nederlandse beleidsmakers deze weddenschappen binnen het toepassingsgebied van het Wetsvoorstel te laten vallen** omdat de praktijk dit tegenspreekt<sup>27</sup>.

Hoewel de financiële en commerciële waarde van deze weddenschappen zeer beperkt is door de kleine (geplafondeerde) inzetten/uitbetalingen, merkt Unibet dat hier vanuit de Nederlandse markt wel vraag naar is.

<sup>26</sup> Zaak C-42/02, en zaak C-153/08

<sup>27</sup> Unibet is wel van oordeel dat “*spread betting*” geen kansspel is, minstens niet moet worden vergund onder de WoK, maar b.v. als financiële dienstverlening.

De bestaande vraag en waardering blijkt duidelijk uit Unibet cijfers van 2012 m.b.t. de Nederlandse markt:

- Aantal PR/Event weddenschappen: 125 (voornamelijk sportgerelateerd)
- Aantal unieke deelnemers: + 6000 Nederlanders

De waarde van deze weddenschappen binnen het totale aanbod, ligt voornamelijk in de entertainment en culturele bindingswaarde met de lokale markt waar ze worden aangeboden (bv. “*Wordt er dit jaar een Elfstedentocht gereden?*”?)

#### 4.2 Integriteit binnen de sport en tegengaan van corruptie: een gezamenlijk belang

Unibet erkent de belangrijke sociale, economische en entertainmentrol van sport, in bijzonder de breedtesport. Unibet strijdt al jaren actief tegen alle vormen van corruptie binnen de sport, in het bijzonder match fixing, en levert zelf een proactieve bijdrage ter promotie en vrijwaring van een eerlijke en integere sport. Unibet heeft in 2012 alleen al meer dan 10 miljoen EUR geïnvesteerd in een veilig en beveiligd digitaal platform met een eerlijk wedproduct en de vereiste KYC/KYT procedures.

Een onderzoek van de **Universiteit van Coventry** heeft echter bevestigd dat:

- Doping nog steeds de grootste bedreiging vormt voor de integriteit van sport, en ongeveer 96% van de corruptiegevallen uitmaakt;
- Match-fixing slechts de tweede grootste dreiging vormt voor de integriteit van sport en enkel 3% van de corruptiegevallen uitmaakt. De helft van deze gevallen heeft trouwens niets te maken wedden. Maar *slechts* 1,5% van alle corruptiegevallen betrekking heeft op wedden, en dit met inbegrip van *insider betting*<sup>28</sup>;
- Sportweddenschappen op zich geen bedreiging vormen voor de integriteit van sport, maar eventueel wel het gebruik van bepaalde technologieën zoals het internet.
- Een van de belangrijkste onderliggende oorzaken van match-fixing economisch is: niet minder dan 55% van de spelers die werden benaderd voor match-fixing hadden hun salaris laattijdig uitbetaald gekregen

Naast een educatieve en preventieve samenwerking met **EU Athletes**<sup>29</sup>, de Europese federatie van spelersvakbonden, en **NL Sporter**<sup>30</sup>, diens vertegenwoordiger in Nederland, is Unibet een van de stichtende leden van de **European Sports Security Association (ESSA)**<sup>31</sup>, de toonaangevende Europese controle-unit van integriteit binnen sportsbetting<sup>32</sup>.

---

<sup>28</sup> Zie b.v. de position paper van de Gambling Commission “Betting integrity issues paper: inside information and fair and open betting”, October 2011.

<sup>29</sup> Zie link. EU Sports Commissioner supports EU Athletes and online betting industry education program against match fixing., 23 mei 2013. Zie [Link](#)

<sup>30</sup> EU Athletes, de federatie van spelersbonden in Europa die 25.000 atleten vertegenwoordigt, beëindigde vandaag een driedaagse conferentie over voorlichting tegen matchfixing. De conferentie, onderdeel van een meerjaren programma dat gezamenlijk door de Europese Commissie en de Europese online kansspelsector wordt gefinancierd, benadrukte dat het voor het behoud van integriteit bij sportweddenschappen van vitaal belang is dat alle sectoren samenwerken bij de voorlichting van professionele sporters, Zie [link](#).

<sup>31</sup> Zie [link](#).

<sup>32</sup> De kosten verbonden aan het ESSA systeem worden volledig gedragen door aanbieders zelf en worden kosteloos aangeboden aan de sportbonden en de overheid

Unibet onderschrijft de visie dat de integriteit in sport het best gewaarborgd kan worden middels een **gezamenlijke aanpak en nauwere samenwerking tussen overheid, sportbonden, atleten en de online aanbieders** teneinde fraude, met inbegrip van “*insider betting*”, binnen de sport aan te pakken op basis van onder meer voorlichting, begeleiding en transparantie. Een proactieve en structurele aanpak van deze uitwassen binnen de sport is minstens zo belangrijk als reactieve maatregelen zoals de waarschuwingssystemen waarmee binnen ESSA verdachte inzetpatronen, zowel voor, tijdens en na sportwedstrijden, kunnen worden gedetecteerd.



Sinds 1 mei 2013 is Unibet de officiële integriteitspartner van **Coaches Betaald Voetbal (CBV)**<sup>33</sup>, de belangenvereniging van coaches/trainers in het Nederlandse betaalde voetbal, met als doel de leden van de CBV te informeren over het belang van een integere sport, hen te wijzen op de risico's verbonden aan sport en weddenschappen en hen met praktisch advies bij te staan over de aanpak van mogelijk risicogedrag. Middels een gedragscode zullen coaches ondersteund worden in de belangrijke rol die zij spelen in het informeren van spelers en hun omgeving omtrent de risico's van matchfixing.

Daar Unibet een centrale rol wil blijven spelen in de proactieve aanpak van ongewenste praktijken binnen de sport, zijn wij vragende partij voor het verkrijgen van een volledige **lijst van professionele sporters** dewelke kan worden getoetst aan het eigen klantenbestand. Dit geeft ons de mogelijkheid om spelers tegen zichzelf in bescherming te nemen wanneer zij tot ongeoorloofde weddenschappen trachten over te gaan.

Voor een bredere aanpak van dit probleem is het van onmiskenbaar belang dat de Nederlandse markt adequaat gereguleerd wordt. In een gereguleerde markt waar waarschuwingssignalen tussen aanbieders van sportweddenschappen, sportbonden en autoriteiten snel en eenvoudig gedeeld kunnen worden, kan er sneller en daadkrachtiger worden opgetreden tegen illegale praktijken welke de Nederlandse samenleving, met inbegrip van sport en aanbieders, ernstige schade toebrengen. Unibet pleit dan ook voor het opzetten van een **centraal contact- en meldpunt in Nederland**<sup>34</sup> waar verdachte weddenschappen moeten worden aangemeld zodat de Nederlandse overheid onmiddellijk en adequaat kan ingrijpen van zodra er aanwijzingen bestaan voor matchfixing.

Daarenboven, en in lijn met de opvatting van het Europees Parlement<sup>35</sup>, acht Unibet het noodzakelijk dat matchfixing expliciet wordt opgenomen in het Nederlandse Wetboek van Strafrecht zodat het Openbaar Ministerie over adequate middelen en juridische basis beschikt om fraudeurs te kunnen opsporen en strafrechtelijk te vervolgen.

---

<sup>33</sup> Zie [link](#).

<sup>34</sup> Naar het voorbeeld van de Sport Betting Intelligence Unit (SBIU) in het Verenigd Koninkrijk, die valt binnen de bevoegdheid van de Gambling Commission (zie [link](#)).

<sup>35</sup> Resolutie van het Europees Parlement over wedstrijdmanipulatie en corruptie in de sportwereld (2013/2567(RSP)) (zie [link](#)).

### 4.3 Financiering van de sport en goede doelen komt niet in gevaar

Unibet benadrukt het maatschappelijk belang van goede doelen en sport in de Nederlandse samenleving en wenst geen afbreuk te doen aan de historische bijdrage die Nederlandse loterijen aan de financiering van deze doelen hebben bijgedragen. Unibet wenst wel dat de financiering van goede doelen en sport in een breder kader te wordt geplaatst en de ongegronde, maar begrijpelijke vraagstelling enigszins te duiden.

Unibet is de mening toegedaan dat de opkomst van online kansspelen vele opportuniteiten heeft gecreëerd voor de sport en dat deze, in een gereguleerde en competitieve markt, nieuwe en andere inkomsten genereren voor zowel professionele sport als breedtesport. De **ontwikkeling en de regulering van de online kansspelmarkt zal niet tot een verlaging van de inkomsten voor de breedte- en topsport leiden**. De noodzaak voor bijkomende financiering is ook de voorbije jaren duidelijk gebleken.

Volgens een studie inzake de financiering van de breedtesport in de EU uit 2011, blijkt dat betalingen van de amateurclubs aan hun federaties (13% van hun budget) veel hoger zijn dan de inkomsten die van de federaties naar de clubs terugvloeien (slechts 2% van de inkomsten van de amateurclubs)<sup>36</sup>. Uit deze studie blijkt verder dat voor de algemene financiering van sport in Nederland, de loterij-opbrengsten van de traditionele vergunde kansspelaanbieders voor slechts één procent bijdragen aan het totale sportbudget (1.1%). De sponsorbijdrage die het bedrijfsleven als geheel doet is liefst zeven maal groter. **Per hoofd (pro capita) van de bevolking draagt het bedrijfsleven liefst 44.8 EUR af, terwijl dit voor loterijen 6.4 EUR is**. De Nederlandse burger draagt zelf het meest bij aan de financiering van de breedte sport, gevold door de overheid met 115 EUR en het bedrijfsleven met 45 EUR

	m EUR	%	Bedrag pro capita
Overheid	1904,4	19,6%	115.4
Nederlandse huishoudbudget	6946,0	71%	421
Bedrijfsleven	740,0		44.8
Loterijen	106	1.1%	6.4

Tabel p 175: Sources: Eurostrategies consortium, from national sources and surveys

Ook de Europese Commissie benadrukte in haar Green Paper Expert Workshop betreffende de mechanismen van inkomstenverdeling<sup>37</sup> *“dat bijkomende of alternatieve financiering van sport en breedtesport op toenemende wijze wordt verkozen door de begunstigden teneinde de afhankelijkheid van een enkele bron van publieke financiering te vermijden”*. Een gereguleerde opening van de markt kan dus ook een bijkomende bron van inkomsten zijn voor de Lidstaten en voor sport.

<sup>36</sup> Study on the funding of grassroots sports in the EU With a focus on the internal market aspects concerning legislative frameworks and systems of financing, Final report, 27 June 2011. Zie [link](#).

<sup>37</sup> Conclusion of Workshop on On-line Gambling and Systems of Revue Distribution, Brussel, 6 Juni 2011, Zie [link](#).

Ook Unibet heeft de voorbije jaren grote investeringen gedaan in de sport. Zo vloeide in 2012 op groepsniveau, naast belastingen en andere kosten, meer dan 10% van het Bruto Spelresultaat terug naar de sport middels sponsor- en live streaming contracten. Het zijn vooral de minder “bekende” sporten die weinig of geen aandacht krijgen in traditionele audiovisuele media (in bijzonder TV), die via online streaming een nieuw doelpubliek kunnen bereiken. Verder heeft Unibet in 2012 in totaal voor meer dan 1.5 miljoen EUR sportgerelateerde data aangekocht via data streaming diensten zoals Running Ball (Perform), Cobain en BetRadar.

Daarenboven wenst Unibet te benadrukken dat de ontwikkeling en de regulering van de online kansspelmarkt niet tot een verlaging van de inkomsten voor de breedte- en topsport zullen leiden en dat ook de **offline kansspelinkomsten zullen blijven groeien**<sup>38</sup> (loterijproducten blijven de grootste categorie) en dat deze het grootste deel van de markt zullen blijven uitmaken met een marktaandeel van ongeveer 86% in 2015.



Ondanks deze ontwikkelingen, en de belangrijke (financiële) ondersteunende rol die online kansspelaanbieders kunnen spelen voor de sport, blijft het in afwezigheid van een aangepast wettelijk kader ook vandaag nog voor online aanbieders onmogelijk om commerciële overeenkomsten af te sluiten met sportorganisaties. Het beste voorbeeld hiervan is de 20 miljoen EUR die Unibet in de periode 2003-2007 investeerde in wielrennen om een amateurploeg te laten doorgroeien tot de hoogste klasse van de globale wielersport<sup>39</sup>. In afwezigheid van een gepast wettelijk kader en de uitsluiting van de sportploeg van tal van wedstrijden<sup>40</sup>, zag Unibet zich verplicht om haar ondersteuning aan de sport te verkleinen.

Unibet pleit dan ook voor een realistische benadering en een gepast wettelijk kader waarbij online aanbieders commerciële overeenkomsten kunnen afsluiten met sportorganisaties, conform de algemene marktprincipes en de toepasselijke Nederlandse wetgeving.

<sup>38</sup> Onder voorbehoud van afdoende kanalisatie en dat de totale effectieve kostendruk investeringen in sport en maatschappij mogelijk maakt.

<sup>39</sup> Nu de UCI World Tour.

<sup>40</sup> Wielerploegen die werden gesponsord door monopolies van andere Lidstaten warden niet uitgesloten

**BIJLAGEN**

1. NMI Auditrapport 2012
2. H2 Gambling Capital, "Dot NL Issues & Market Forecasts", Presentatie Gaming in Holland, Amsterdam, 10 juni 2013
3. H2 Gambling Capital ,Data Set, Nederlandse kansspelmarkt, 15 februari 201

<b>Bijlage 3 H2GC Dot NL Interactive 2015e to 2018e 10% GW Tax</b>				
<b>Gross Win (€m)</b>	<b>2015e</b>	<b>2016e</b>	<b>2017e</b>	<b>2018e</b>
Sportsbetting	127.1	136.5	142.3	151.8
Casino	61.7	63.4	65.2	66.8
Poker	24.5	25.4	26.2	27.0
Bingo / Other & Skill Gaming	34.8	35.7	36.6	37.4
<b>Onshore Betting &amp; Gaming Gross Win</b>	<b>248.1</b>	<b>261.0</b>	<b>270.3</b>	<b>283.0</b>
<b>State Lottery</b>				
Sales	83.6	86.7	89.8	92.8
<b>State Lottery Gross Win</b>	<b>39.0</b>	<b>40.4</b>	<b>41.9</b>	<b>43.3</b>
<i>% State Lottery Market Interactive</i>	<i>5.9%</i>	<i>4.0%</i>	<i>4.1%</i>	<i>4.2%</i>
<b>Total Dot NL Interactive Gross Win</b>	<b>287.1</b>	<b>301.4</b>	<b>312.2</b>	<b>326.3</b>
<i>% of Interactive Gambling Onshore</i>	<i>93.6%</i>	<i>95.0%</i>	<i>95.5%</i>	<i>96.0%</i>
<b>Interactive Gambling Headline Taxation Take</b>	<b>0.0</b>	<b>0.0</b>	<b>0.0</b>	<b>0.0</b>
Sportsbetting	4.8	3.0	2.1	1.7
Casino	7.2	6.3	6.1	5.8
Poker	4.4	4.1	4.0	3.9
Bingo / Other & Skill Gaming	3.3	2.6	2.4	2.3
<b>Total Offshore Betting &amp; Gaming Gross Win</b>	<b>19.8</b>	<b>16.0</b>	<b>14.6</b>	<b>13.7</b>
<b>Grand Total Dutch Player Interactive Gross Win</b>	<b>306.8</b>	<b>317.4</b>	<b>326.8</b>	<b>340.0</b>
<i>% of Total Gambling Market Interactive</i>	<i>12.7%</i>	<i>13.0%</i>	<i>13.3%</i>	<i>13.8%</i>